

2024-10-14

**Karolinska
Institutet**

FoUU-samverkan

**Forskningsrådet
Protokoll 2024:8
Sammanträde 2024-10-14**

Närvarande:

Ledamöter

Marie Arsenian-Henriksson, ordförande, KI
Olof Akre, ordförande, Region Stockholm
Catarina Almqvist Malmros, KI
Erika Franzén, KI
Johan Askling, KI, §§1-7
Tomas Jernberg, KI
Maria Belikova, MF-representant, §§1-12
Yvonne Wengström, Region Stockholm, §§1-8
Johannes Blom, Region Stockholm
Rikard Lindqvist, Region Stockholm (adjungerad)
Mattie Salim, ST-representant

Handläggare

Viktoria Svensson, KI
Kristin Blidberg, Region Stockholm

Förhinder:

Ledamöter

Li Felländer-Tsai, Region Stockholm

§ 1 Mötets öppnande.

Marie Arsenian-Henriksson öppnar mötet och hälsar alla välkomna.

§ 2 Beslut om justeringsperson

Olof Akre utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 3 Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns och läggs till handlingarna.

§ 4 Anmälan av föregående protokoll

Protokollet från sammanträdet den 6 september 2024 läggs till handlingarna.

§ 5 Information om revidering av Vägledning för val av ansvarig forskningshuvudman i etikansökan

Cecilia Martinsson Björkdahl, enhetschef Compliance Data Office på KI, informerar om påbörjad revidering av dokumentet *Vägledning för val av ansvarig forskningshuvudman i etikansökan*, som fastställdes av forskningsrådet våren 2022. Revideringen är bland annat föranledd av flera lagändringar samt tolkningar som påverkar kliniska doktorander. KI har initierat arbetet och inlett dialog med FoUU-kansliet på Karolinska Universitetssjukhuset.

Forskningsrådet tackar för informationen. Diskussion följer. Det förtydligas att vägledningen är ett KI-Region Stockholm dokument och att förankringen på regionsidan behöver breddas. Forskningsrådet önskar lämna synpunkter på ett tidigt utkast av reviderat dokument.

§ 6 Diskussion inför utlysningarna ALF medicin och Forskning i nätverkssjukvården 2026

Kristin Blidberg föredrar ärendet som är en förberedande diskussion inför beslut om förslag på projektmedels-utlysningar på forskningsrådets decembermöte. Ordförandena i utlysningarnas prioriteringsgrupper har framfört synpunkter på årets utlysningar. Flertalet, men inte alla, menar att ALF Medicin Junior är verkningslöst i sin nuvarande utformning, och att en separat utlysning eller en separat pott skulle medföra att juniora forskare tilldelas medel i högre utsträckning än idag. ALF Medicin Junior innebär att prioriteringsgrupperna har möjlighet att avsätta upp till 30 procent av tillgängligt belopp till sökanden som disputerat för mindre än 10 år sedan, samtidigt som likvärdig vetenskaplig kvalitet i andra avseenden än meritering ska beaktas. Andra synpunkter som framfördes är om det bör specificeras krav på ett visst antal procents anställning inom Region Stockholm eller KI, samt om samtidiga ALF-medel från annan region ska vara tillåtna. Forskningsrådet diskuterade vid sammanträdet den 6 september 2024 också möjligheten att införa en gemensam slutprioritering av tilldelning av projektmedel.

Gällande Forskning i nätverkssjukvården har sakkunniggruppen föreslagit att det specificeras att sökanden som är verksam i primärvården eller inom den prehospitalla vården ska ha vetenskaplig kompetens och vara aktiv i forskningsprocessen.

Diskussion följer. Forskningsrådet konstaterar att ALF Medicin Junior inte har haft önskvärd effekt och behöver ses över. Flera ledamöter menar att de kliniska forskartjänsterna bättre möter behoven av satsningar på karriärmässigt yngre forskare. Vidare menar forskningsrådet

att krav på en viss procents anställning är rimligt. Rådet tar inte entydigt ställning till huruvida ALF-medel från andra regioner ska vara tillåtet. Gällande forskning i nätverkssjukvården framfördes att krav på vetenskaplig kompetens för sökanden i primärvården bör finnas.

§ 7 Diskussion inför utlysningen av kliniska forskartjänster 2026

Kristin Blidberg föredrar ärendet. Ordföranden i sakkunniggrupperna har framfört att nivån på årets ansökningar generellt är hög och att det finns utrymme för att bevilja fler ansökningar. Forskningsrådet har sedan tidigare beslutat att tillsätta en arbetsgrupp för en översyn av forskar-AT och forskar-ST. Vidare förde forskningsrådet inför utlysningen 2024 omfattande diskussioner om bland annat antalet tjänster, omfattningen av forskningstid i tjänsterna och möjligheten att tillåta att en del av medlen används fritt till annat än den sökandes löneandel.

Diskussion följer. Vikten av att instruktionerna är tydliga med avseende på hur kön beaktas i bedömningen framförs.

§ 8 Beslut om forskningsrådets utökade budgetram för 2025

Kristin Blidberg föredrar ärendet. Ledningsgruppen KI-Region Stockholm beslutade den 19 september att utöka forskningsrådets budgetram med 5,2 mkr, från 723,1 mkr till 728,3 mkr, samt att medlen ska användas till uppräknade befintliga poster. Bakgrund till den utökade budgetramen är att ALF-anslaget blev högre än vad ledningsgruppen hade räknat med. Två alternativa förslag på fördelning av de 5,2 mkr har utarbetats i dialog med ordföranden, där uppräknade ersättning för deltagande i forskarskolor och forskartjänsterna prioriterats. Kristin Blidberg redogör för underlag som styrker förslagen. Bland annat räcker ersättningen för tjänsterna till mindre forskningstid än vad som avses i utlysningen för flera yrkeskategorier.

Båda förslagen inkluderar en uppräknad ersättning med 5 procent av ersättningen för deltagande i de kliniska forskarskolorna (kostnad 915 tkr). Förslag 1 inkluderar även uppräknad ersättning med 50 tkr per tjänst till tjänsterna klinisk postdoc och kliniska forskare (kostnad 3 600 tkr). Förslag 2 innebär i stället 300 tkr i projektmedel till innehavarna av kliniska postdoc tjänsterna som startar 2025 (kostnad 3 000 tkr). Detta förslag innebär ett åtagande även kommande år, om inte projektanslaget ska utgå endast första året. Båda förslag innehåller också en oinbjuden pott för senare fördelning (685 tkr respektive 1 285 tkr).

Forskningsrådet diskuterar förslagen. Det framförs att långsiktiga effekter av förslagen behöver beaktas. Flera ledamöter förordar förslag 1, medan några ledamöter reserverar sig till båda förslagen och föreslår att medlen i stället satsas på fler tjänster. För 2025 skulle det vara möjligt att ge anslag till de två reserverna i varje grupp. Ett annat förslag som framförs är att höja ersättningen även till tjänsten postdoktor i vårdvetenskap. Beslutet bordläggs och föreslås skjutas fram till ett extra kort sammanträde på forskningsrådets internat den 12 november 2024.

§ 9 Information om återkoppling från ledningsgruppen på forskningsrådets inspel till ledningsgruppens särskilda medel

Olof Akre informerar om återkoppling från ledningsgruppen på de inspel gällande ledningsgruppens särskilda medel som forskningsrådet lämnade i maj. Olof Akre rekapitulerar inspelen: forskningsrådet välkomnade en dialog med ledningsgruppen om budgeten och efterfrågade ökad transparens i beredningen av satsningar samt att satsningarna följs upp och utvärderas.

Ledningsgruppen önskar en fortsatt dialog med Forskningsrådet genom ordförandena som regelbundet medverkar på ledningsgruppens sammanträden. Ledningsgruppens budgetgrupp arbetar också kontinuerligt med att förbättra och förtydliga processerna.

Diskussion följer. Forskningsrådet kan framåt vara mer proaktivt och ge mer konkreta förslag till ledningsgruppen gällande strategiska satsningar.

§ 10 Beslut om enkät rapport och rekommendationer till FoUU-grupper

Viktoria Svensson föredrar ärendet. Resultaten av enkäten till FoUU-grupper om principer för fördelning av verksamhetsfördelade medel har sammanfattats i en rapport.

Rekommendationer till FoUU-grupper har formulerats, om att FoUU-grupper årligen behöver upprätta en budget som anger hur medlen ska fördelas och att beslut om fördelning av medlen ska fattas gemensamt av FoUU-gruppen, dvs. av företrädare för både Region Stockholm och KI, i enlighet med det regionala ALF-avtalet. För att säkerställa en transparent process för fördelning av medlen inom FoUU-grupperna rekommenderar forskningsrådet också att beslut om budget protokollförs; förslag på mall för sådant beslut biläggs rekommendationerna.

Viktoria Svensson informerar vidare om att FoUU-kommittén på Karolinska Universitetssjukhuset önskar ta del av enkätdata för sina FoUU-grupper för egna analyser.

Diskussion följer. Rekommendationerna föreslås kompletteras med förtydligande av att bägge parter ska ha ett likvärdigt inflytande över hur medlen prioriteras och fördelas, samt att eventuella oenigheter om hur medlen hanteras eller fördelas som inte kan lösas i FoUU-gruppen bör lyftas till FoUU-kommittén.

Forskningsrådet beslutar

att godkänna rapport samt rekommendationer efter komplettering enligt ovan, samt **att** sprida rapport och rekommendationer till FoUU-grupperna via FoUU-kommittéerna.

§ 11 Beslut om ledamöter till sakkunniggrupper för vissa anställningar som läkare vid Danderyds sjukhus, Södersjukhuset, SLSO, Ersta sjukhus, Capio S:t Görans sjukhus, Stockholms sjukhem och Södertälje sjukhus

Kristin Blidberg föredrar ärendet. Sökandes behörighet och skicklighet till vissa anställningar som läkare ska enligt Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) prövas av sakkunniga. I Stockholm finns för närvarande två sakkunniggrupper, en för Karolinska Universitetssjukhuset och en som omfattar de andra tidigare så kallade upplåtta enheterna (Danderyds sjukhus, Södersjukhuset, SLSO och S:t Eriks ögonsjukhus). En upplåten enhet jämföras med en universitetssjukvårdsenhet (USV-enhet). År 2021 utökades antal USV-enheter i Stockholm med enheter vid Ersta Sjukhus, Capio S:t Görans sjukhus, Stockholms Sjukhem och Södertälje sjukhus, men dessa inkluderades då inte i systemet för sakkunniggranskning.

Under 2023 och 2024 har dialog förts i ledningsgruppen och med dessa enheter, och baserat på dialogen föreslås att Ersta Sjukhus, Capio S:t Görans sjukhus, Stockholms Sjukhem och Södertälje sjukhus inkluderas i den befintliga sakkunniggruppen vid Danderyds sjukhus, Södersjukhuset och SLSO.

I enlighet med förordningen utser KI:s styrelse, konsistoriet, ordförande och vice ordförande i nämnda sakkunniggrupper. Ledningsgruppen har delegerat till forskningsrådet och utbildningsrådet att besluta om ledamöter i nämnda sakkunniggrupper samt att till konsistoriet föreslå ordförande och vice ordförande i nämnda sakkunniggrupper. Kristin Blidberg informerar vidare om att personer till sakkunniggruppen håller på att identifieras, samt att utbildningsrådet parallellt fattar samma beslut.

Forskningsrådet beslutar

att delegera till sina ordföranden att, i samråd, besluta om (utse) ledamöter i sakkunniggrupper, liksom att besluta om förslag till Konsistoriet, KI om ordförande och vice ordförande, samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad.

§ 12 Information om uppdaterad inventering av forskningsstöd i Region Stockholm och vid KI

Kristin Blidberg informerar om att den inventering av forskningsstöd inom Region Stockholm och vid KI, som Karolinska Universitetssjukhuset tog fram våren 2024, nu har kompletterats av KI, Danderyds sjukhus, Södersjukhuset och SLSO. Efter att denna komplettering gjordes har beslut om Clinicum fattats och beskrivningen av Clinicum föreslås därför uppdateras i inventeringen.

Diskussion följer. Forskningsrådet förordar att inventeringen sprids brett via FoUU-kommittéerna samt inom KI via lämpliga kanaler. Inventeringen kan behöva uppdateras kontinuerligt, och även analyseras för bedömning av om stödet är ändamålsenligt och/eller överlappande.

§ 13 Information om forskningsrådets internat 12 november

Olof Akre och Marie Arsenian-Henriksson informerar om forskningsrådets internat den 12 november, som äger rum på Stallmästaregården. Utkast på program presenteras. En del av dagen behöver vikas för ett extra sammanträde för beslut om utökad budgetram enligt tidigare ärende (se ovan).

§ 14 Information från KI och Region Stockholm

Från Region Stockholm informeras om den styrande koalitionen förslag till budget för 2025 som bland annat inkluderar målsättningar om fler kliniska prövningar och att en ökad andel av budgeten ska gå till primärvården samt att forskningen behöver följa patienters väg genom vården.

Marie Arsenian-Henriksson informerar om att KI har beslutat om en förändrad resursfördelningsmodell för statsanslaget för forskning från och med 2025, som ett första steg i en översyn av resursfördelningen inom KI.

Vidare informerar Marie Arsenian-Henriksson om Stockholm Uppsala Life Science konferens som genomfördes den 10 oktober. InFuturum, ett årligt nationellt dialogforum för regioner och universitet med medicinsk fakultet, anordnas den 21-22 november i Umeå.

§ 15 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmälda.

§ 16 Anmälningssärenden

Protokoll från utbildningsrådets sammanträde den 11 september 2024 samt ledningsgruppen sammanträde den 19 september 2024 läggs till handlingarna.

Vid protokollet
Viktoria Svensson

Protokollet justeras

Olof Akre

Marie Arsenian-Henriksson